

Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de munca

CAPITOLUL I Dispozitii generale

Art. 1.

1). Prezenta lege reglementează organizarea, desfășurarea, finalizarea negocierilor colective și aplicarea rezultatelor acestora în vederea încheierii contractelor colective de muncă

(2) Contractul colectiv de munca este conventia încheiata între patron sau organizatia patronala pe de o parte, și salariați reprezentati prin sindicate ori în alt mod prevăzut de lege, de cealaltă parte, prin care se stabilesc clauze privind condițiile de munca, salarizarea, precum și alte drepturi și obligații ce decurg din raporturile de munca.

(3) În sensul prezentei legi, prin termenul patron se înțelege persoana fizică și/sau persoana juridică proprietar de capital, care angajează salariați prin încheierea contractelor individuale de munca.

(4) Persoanele juridice care angajează salariați mai sunt denumite în prezenta lege și unități.

Art. 2.

(1) Prin încheierea contractelor colective de munca se urmărește promovarea unor relații de munca echitabile, de natură să asigure protecția socială a salariaților, prevenirea sau limitarea conflictelor colective de munca ori evitarea declanșării grevelor.

(2) Fac parte din contractele colective de munca și acordurile dintre partile semnatare ale contractelor colective de munca, prin care se soluționează conflicte colective de munca.

(3) Contractul colectiv de munca poate cuprinde și prevederi referitoare la protecția celor aleși sau delegați în organele de conducere ale sindicatelor, respectiv a reprezentanților salariaților aleși potrivit prevederilor art. 20.

Art. 3.

(1) Negocierea colectivă, la nivel de unitate, este obligatorie, cu excepția cazului în care unitatea are mai puțin de 21 de salariați.

(2) Negocierea colectivă are loc în fiecare an, după cum urmează:

a) după cel puțin 12 luni de la data negocierii precedente, neurmata de încheierea contractului colectiv de munca, sau de la data intrării în vigoare a contractului colectiv de munca, după caz;

b) cu cel puțin 30 de zile anterior expirării contractelor colective de munca încheiate pe un an.

(3) Durata negocierii colective nu poate depăși 60 de zile.

(4) Negocierea colectivă va avea ca obiect, cel puțin: salariile, durata timpului de lucru, programul de lucru și condițiile de munca.

(5) Inițiativa negocierii aparține patronului.

(6) În cazul în care patronul nu angajează negocierea, aceasta are loc la cererea organizației sindicale sau a reprezentanților salariaților, după caz, în termen de 15 zile de la formularea cererii.

Art. 4.

(1) În termen de 15 zile de la data formulării cererii de către organizația sindicală sau de către reprezentanții salariaților, patronul trebuie să convoace partile în vederea negocierii contractului colectiv de munca.

(2) La prima reuniune a partilor se precizează:

a) informațiile pe care patronul le va pune la dispoziție delegaților sindicali sau ai salariaților și data la care urmează a îndeplini această obligație; informațiile trebuie să permită o analiză comparată a situației locurilor de munca, a clasificării profesiilor și meseriilor, a nivelului de salarizare, a duratei timpului de lucru și a organizării programului de lucru;

b) locul și calendarul reuniunilor.

Art. 5.

Neîndeplinirea de către patron a obligațiilor prevăzute la art. 3 alin. (5) și la art. 4 alin. (1) constituie contravenție și se sancționează cu amenda cuprinsă între 3.000.000 lei și 6.000.000 lei.

Art. 6.

Constatarea și sancționarea contravenției prevăzute la art. 5 se fac potrivit procedurii prevăzute de

Legea nr. 32/1968 privind stabilirea si sanctionarea contravențiilor, de catre personalul din Ministerul Muncii si Protectiei Sociale, din directiile generale de munca si protectie sociala judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, imputernicit prin ordin al ministrului muncii si protectiei sociale.

Art. 7.

(1) La negocierea clauzelor si la incheierea contractelor colective de munca, partile sunt egale si libere.
(2) Contractele colective de munca, incheiate cu respectarea dispozitiilor legale, constituie legea partilor.

Art. 8.

(1) Clauzele contractelor colective de munca pot fi stabilite numai in limitele si in conditiile prevazute de prezenta lege.

(2) Contractele colective de munca nu pot contine clauze care sa stabileasca drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de munca incheiate la nivel superior.

(3) Contractele individuale de munca nu pot contine clauze care sa stabileasca drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de munca.

(4) La incheierea contractului colectiv de munca, prevederile legale referitoare la drepturile salariatilor au un caracter minimal.

CAPITOLUL II

Campul de aplicare a contractelor colective de munca

Art. 9.

Prevederile contractului colectiv de munca produc efecte pentru toti salariatii din unitate, indiferent de data angajarii sau de afilierea lor la o organizatie sindicala din unitate.

Art. 10.

(1) Contractele colective de munca se pot incheia la nivelul unitatilor, ramurilor de activitate si la nivel national.

*) Republicata in temeiul art. II din Legea nr. 143 din 24 iulie 1997, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.172 din 28 iulie 1997, dandu-se textelor o noua numerotare.

Legea nr. 130 din 16 octombrie 1996 a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.259 din 24 octombrie 1996.

(2) Contractele colective de munca se pot incheia si la nivelul unor grupuri de societati comerciale si regii autonome, denumite in continuare grupuri de unitati.

(3) In situatia in care nu sunt organizate asociatii patronale reprezentative la niveluri inferioare, asociatia patronala la nivel national poate desemna reprezentantii la negociere.

Art. 11.

(1) Clauzele contractelor colective de munca produc efecte, dupa cum urmeaza:

a) pentru toti salariatii din unitate, in cazul contractelor colective de munca incheiate la acest nivel;

b) pentru toti salariatii incadrati in unitatile care fac parte din grupul de unitati pentru care s-a incheiat contractul colectiv de munca la acest nivel;

c) pentru toti salariatii incadrati in toate unitatile din ramura de activitate pentru care s-a incheiat contractul colectiv de munca;

d) pentru toti salariatii incadrati in toate unitatile din tara, in cazul contractelor colective de munca la nivel national.

(2) La fiecare dintre nivelurile prevazute la art. 10 se incheie un singur contract colectiv de munca.

(3) Prin contractul colectiv de munca partile pot conveni constituirea unui fond din contributia patronatului, destinat activitatilor in domeniul negocierilor colective.

Art. 12.

(1) Contracte colective de munca se pot incheia si pentru salariatii institutiilor bugetare. Prin aceste contracte nu se pot negocia clauze referitoare la drepturile ale caror acordare si quantum sunt stabilite prin dispozitii legale.

(2) Contractele colective de munca ale salariatilor institutiilor bugetare se pot incheia la nivelul unitatilor, la nivelul administratiei sau al serviciilor publice locale, pentru institutiile din subordinea acestora, si la nivel departamental, pentru institutiile subordonate.

Art. 13.

(1) Partile au obligatia sa precizeze, in fiecare contract colectiv de munca incheiat la nivel de grup de

unitati si de ramura de activitate, unitatile in cadrul carora se aplica clauzele negociate.

(2) In cazul contractelor colective de munca incheiate la nivelul ramurilor de activitate, unitatile componente ale acestora se stabilesc si se precizeaza de catre partile care negociaza contractul colectiv de munca, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

CAPITOLUL III

Partile si reprezentarea acestora la negocierea si la incheierea contractelor colective de munca

Art. 14.

Partile contractului colectiv de munca sunt patronul si salariatii, reprezentate dupa cum urmeaza:

a) patronul:

- la nivel de unitate, de catre organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de functionare, dupa caz;
- la nivel de sector de activitate si la nivel national, de catre organizatiile patronale legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi;

b) salariatii:

- la nivel de unitate, de catre organizatiile sindicale legal constituite si reprezentative ori, acolo unde nu este constituit un sindicat reprezentativ, prin reprezentantii alesi ai salariatilor;
- la nivelul sectoarelor de activitate, de catre organizatiile sindicale de tip federativ, legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi;
- la nivel national, de catre organizatiile sindicale de tip confederativ, legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi.

Art. 15.

(1) La negocierea contractului colectiv de munca la nivel national sau sector de activitate, participa organizatiile patronale care indeplinesc, cumulativ, urmatoarele conditii:

a) la nivel national:

- au independenta organizatorica, patrimoniala si un numar de minimum cinci angajati cu contract individual de munca;
- reprezinta patroni ale caror unitati functioneaza in cel putin jumatate din numarul total al judetelor, inclusiv in municipiul Bucuresti;
- reprezinta patroni ale caror unitati isi desfasoara activitatea in cel putin 25% din sectoarele de activitate din economia nationala;
- reprezinta patroni ale caror unitati cuprind minimum 7% din societatile comerciale cu capital privat

b) la nivel de sector de activitate:

- au independenta organizatorica, patrimoniala si un numar de minimum trei angajati cu contract individual de munca;
- reprezinta patroni ale caror unitati cuprind minimum 10% din numarul salariatilor din sectorul de activitate.

(2) Indeplinirea conditiilor de reprezentativitate se constata de catre Tribunalul Municipiului Bucuresti, la cererea organizatiei patronale. Hotararea este supusa numai recursului.

Art. 16.

Organizatiile patronale reprezentative la nivel national sunt reprezentative si la nivelul sectoarelor de activitate prin intermediul organizatiilor patronale de tip federativ, componente.

Art. 17.

(1) La negocierea contractelor colective de munca la nivel national, de ramura si de unitate participa organizatiile sindicale care indeplinesc, cumulativ, urmatoarele conditii:

a) la nivel national:

- au statut legal de confederatie sindicala;
- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- au in componenta structuri sindicale proprii, in cel putin jumatate din numarul total al judetelor, inclusiv in municipiul Bucuresti;
- au in componenta federatiei sindicale reprezentative din cel putin 25% din ramurile de activitate;
- organizatiile sindicale componente au, cumulat, un numar de membri cel putin egal cu 10% din efectivul salariatilor din economia nationala;

b) la nivel de sector de activitate:

- au statut legal de federatie sindicala;
- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- organizatiile sindicale componente au, cumulativ, un numar de membri cel putin egal cu 7% din efectivul salariatilor din sectorul de activitate respectiv;

c) la nivel de unitate:

- au statut legal de organizatie sindicala;
- numarul de membri ai sindicatului reprezinta cel putin o treime din numarul salariatilor unitatii.

(2) Indeplinirea conditiilor de reprezentativitate a organizatiilor sindicale se constata, la cererea acestora, de catre instantele judecatoresti, dupa cum urmeaza:

a) la nivel national si de sector de activitate, de catre Tribunalul Municipiului Bucuresti;

b) la nivel de unitate, de catre judecatoria in a carei raza teritoriala se afla sediul unitatii.

(3) Hotararea este supusa numai recursului.

Art. 18.

(1) Organizatiile sindicale reprezentative la nivel national sunt reprezentative si la nivelul sectoarelor de activitate si al grupurilor de unitati in care au organizatii componente Sunt, de asemenea, reprezentative si federatiile sindicale care indeplinesc conditiile prevazute la art. 17 alin. (1) lit. b).

(2) In mod corespunzator, organizatiile sindicale reprezentative la nivelul sectoarelor de activitate sunt reprezentative si la nivelul grupurilor de unitati in care au organizatii sindicale proprii.

(3) Organizatiile sindicale din unitate sunt reprezentative, daca indeplinesc conditiile prevazute la art. 17.alin. (1) lit. c), precum si daca sunt afiliate la o organizatie sindicala reprezentativa de nivel superior.

Art. 19.

La nivelul sectoarelor de activitate ale economiei nationale, fiecare organizatie sindicala precum si fiecare organizatie patronala reprezentative la nivel national, vor desemna o singura organizatie sindicala, respectiv organizatie patronala reprezentativa, sa participe la negocierea si la incheierea contractelor colective de munca.

Art. 20.

Contractul colectiv de munca se poate incheia si in unitatile in care nu exista organizatii sindicale sau acestea nu indeplinesc conditiile de reprezentativitate prevazute la art. 18 alin. (2). In acest caz, salariatii isi aleg reprezentantii la negociere prin vot secret. La alegerea reprezentantilor salariatilor vor participa cel putin jumatate plus unu din numarul total al salariatilor. Reprezentantii salariatilor sunt desemnati in raport cu numarul voturilor obtinute.

Art. 21.

Prin contractul colectiv de munca incheiat la nivel national, partile stabilesc sectoarele de activitate ale economiei nationale si criteriile potrivit carora unitatile fac parte din aceste ramuri, pe baza avizului consultativ al Comisiei Nationale pentru Statistica.

Art. 22.

La negocierea si incheierea contractelor colective de munca in institutiile bugetare, partile sunt reprezentate dupa cum urmeaza:

- a) de catre conducatorul institutiei bugetare sau de catre lociitorul de drept al acestuia;
- b) de catre sindicatele reprezentative, in sensul prezentei legi, sau de catre reprezentantii salariatilor alesi conform prevederilor art. 20.

CAPITOLUL IV

Incheierea contractelor colective de munca

Art. 23.

(1) Contractul colectiv de munca se incheie pe o perioada determinata, care nu poate fi mai mica de 12 luni, sau pe durata unei lucrari determinate.

(2) In cazul prevazut la art. 3 alin. (2), partile pot hotari prelungirea aplicarii in continuare a contractului colectiv de munca, in conditiile in care acesta a fost incheiat sau in alte conditii ce vor fi convenite.

Art. 24.

(1) Clauzele cuprinse in contractele colective de munca negociate cu incalcarea prevederilor art. 8 sunt

lovite de nulitate.

(2) Nulitatea clauzelor contractuale se constata de catre instanta judecatoreasca competenta, la cererea partii interesate.

(3) In cazul constatarii nulitatii unor clauze de catre instanta judecatoreasca, partea interesata poate cere renegocierea drepturilor respective.

(4) Pana la renegocierea drepturilor, clauzele a caror nulitate a fost constatata sunt inlocuite cu prevederile mai favorabile cuprinse in lege sau in contractul colectiv de munca incheiat la nivel superior, dupa caz.

Art. 25.

(1) Contractul colectiv de munca se incheie in forma scrisa, se semneaza de catre parti, se depune si se inregistreaza la directia generala de munca si protectie sociala judeteană sau a municipiului Bucuresti, dupa caz.

(2) Contractele colective de munca incheiate la nivelul [sectoarelor de activitate](#) sau la nivel national se depun si se inregistreaza la Ministerul Muncii si Protectiei Sociale.

(3) Contractele colective de munca se aplica de la data inregistrării. Partile pot conveni ca data aplicării clauzelor negociate sa fie ulterioara zilei de inregistrare a contractului.

Art. 26.

(1) Contractele colective de munca nu vor fi inregistrate, daca:

- a) sunt incheiate cu incalcarea prevederilor art. 13;
- b) partile nu fac dovada indeplinirii cerintelor de reprezentativitate;
- c) nu sunt semnate de toti reprezentantii partilor la negociere.

(2) Contractele colective de munca vor fi inregistrate fara semnatura tuturor reprezentantilor partilor, daca:

- a) unele [organizatii patronale](#) reprezentative sau organizatii sindicale reprezentative au fost invitate la negociere si nu s-au prezentat;
- b) unele [organizatii patronale](#) reprezentative sau organizatii sindicale reprezentative au participat la negocieri, au fost de acord cu clauzele negociate, dar refuza semnarea contractelor, situatie care sa rezulte din actele depuse de parti.

Art. 27.

(1) La inregistrarea contractelor colective de munca, Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, directiile generale teritoriale de munca si protectie sociala vor verifica daca acestea contin clauze negociate cu nerespectarea dispozitiilor art. 8.

(2) In cazul in care se constata ca in contractele colective de munca exista asemenea clauze, Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, directia generala teritoriala de munca si protectie sociala are obligatia sa sesizeze acest fapt partilor contractante.

Art. 28.

Impotriva refuzului inregistrării contractelor colective de munca, partea nemultumita se poate adresa instantelor judecatoresti, in conditiile Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990.

Art. 29.

Contractul colectiv de munca incheiat la nivel national si de [sector de activitate](#) se va publica in Monitorul Oficial al Romaniei, in termen de 30 de zile de la inregistrare. In acest sens, Regia Autonoma "Monitorul Oficial" va edita Partea a V-a a Monitorului Oficial al Romaniei, in care se vor publica numai contractele colective de munca.

CAPITOLUL V

Executarea, modificarea, suspendarea si incetarea contractului colectiv de munca

Art. 30.

(1) Executarea contractului colectiv de munca este obligatorie pentru parti.

(2) Neindeplinirea obligatiilor asumate prin contractul colectiv de munca atrage raspunderea partilor care se fac vinovate de aceasta.

Art. 31.

(1) Clauzele contractului colectiv de munca pot fi modificate pe parcursul executării lui, in conditiile legii, ori de cate ori partile convin acest lucru.

(2) Modificarile aduse contractului colectiv de munca se comunica, in scris, organului la care se pastreaza si devin aplicabile de la data inregistrarii sau la o data ulterioara, potrivit conventiei partilor.

Art. 32.

Executarea contractului colectiv de munca sau a unor clauze ale acestuia se suspenda pe durata grevei, daca nu este posibila continuarea activitatii de catre salariatii care nu participa la greva.

Art. 33.

(1) Contractul colectiv de munca inceteaza:

- a) la implinirea termenului sau la terminarea lucrarii pentru care a fost incheiat, daca partile nu convin prelungirea aplicarii acestuia;
- b) la data dizolvării sau lichidării judiciare a unitatii;
- c) prin acordul partilor.

(2) Contractul colectiv de munca poate inceta la reorganizarea persoanei juridice, in raport cu modalitatea specifica in care are loc reorganizarea.

(3) Aplicarea contractului colectiv de munca poate fi suspendata prin acordul de vointa al partilor.

(4) Incetarea sau suspendarea contractului colectiv de munca va fi notificata, in termen de 5 zile, organului la care acesta a fost depus pentru inregistrare.

CAPITOLUL VI

Dispozitii finale si tranzitorii

Art. 34.

Litigiile in legatura cu executarea, modificarea, suspendarea sau incetarea contractului colectiv de munca sunt litigii de munca si se solutioneaza, in prima instanta, de catre judecatorie.

Art. 35.

Cererile referitoare la inregistrarea, executarea, modificarea, suspendarea sau incetarea unor clauze cuprinse in contractele colective de munca, formulate in fata institutiilor publice, instantelor judecatoresti si a altor organe ale statului, sunt scutite de taxa de timbru.

Art. 36.

(1) Reprezentativitatea asociatiilor patronale si a organizatiilor sindicale, stabilita in conditiile prezentei legi, este valabila pentru orice contracte colective de munca incheiate in termen de 4 ani de la data ramanerii definitive a hotararii judecatoresti de constatare a reprezentativitatii.

(2) Hotararile judecatoresti ramase definitive, prin care se constata reprezentativitatea unor parteneri sociali, se comunica Ministerului Muncii si Protectiei Sociale, care va tine evidenta acestora.

Art. 37.

(1) Contractele colective de munca inregistrate la Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, la directiile generale de munca si protectie sociala judetene sau a municipiului Bucuresti, la data intrarii in vigoare a prezentei legi, produc efecte pana la data implinirii termenului pe durata caruia au fost incheiate.

(2) Modificarea ori prelungirea contractelor colective de munca prevazute la alin. (1) este posibila numai daca nu contravine procedurilor prevazute in prezenta lege.

Art. 38.

Legea nr. 13/1991 privind contractul colectiv de munca se abroga.